

Säätiöt helpottavat tohtorien lähtöä ulkomaille

Joukko suurimpia suomalaisia säätiöitä suunnittelee yhteistä apurahapoolia tohtoreille, jotka lähtevät väitöskirjan jälkeen tekemään tutkimustyötä ulkomaille. Poolista hakija saa yhdellä kertaa kaiken tarvitsemansa rahoituksen. Tarkoitukseen varataan vähintään kaksi miljoonaa euroa vuodessa.

Kun väitöskirjojen rahoitus on Suomessa viime vuosina helpottunut, säätiöt voivat vähittäin siirtää rahoitusta tohtorien tukemiseen. Joukko suurimpia suomalaisia säätiöitä aikoo kokeilla tohtorien ulkomaiseen työskentelyyn yhteistä post doc -apurahapoolia, johon säätiöt sijoittaisivat alkuvaiheessa vähintään 2 miljoonaa euroa vuodessa. Poolin toiminta-ajatusta esiteltiin Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan kevätkokouksessa 27.4.2009, minkä jälkeen siihen voivat liittyä kaikki halukkaat suomalaiset säätiöt 100 000 euron minimipanoksella. Ensimmäinen hakukierros järjestetään todennäköisesti keväällä 2010 ja seuraavat kahdesti vuodessa.

Pooli on tarkoitus perustaa kolmen vuoden ajaksi. Jos se osoittautuu onnistuneeksi, toimintaa voidaan jatkaa. Suomen Kulttuurirahasto on jo päättänyt sijoittaa pooliin vuodessa miljoona euroa ja Koneen Säätiö 300 000 euroa. Poolia ovat olleet suunnittelemassa myös Alfred Kordelinin säätiö, Helsingin Sanomain Säätiö, Jenny ja Antti Wihurin rahasto, Svenska Kulturfonden sekä Yrjö Jahnssonin säätiö, mutta ne eivät vielä ole tehneet lopullista päätöstä liittymisestä.

Rahoitus helpommaksi

Suomalaisen tieteellisen tutkimuksen kansainvälistäminen on jo pitkään ollut keskeinen tiedepoliittinen tavoite. Yksi tärkeimpiä keinoja on edistää tutkijoiden liikkuvuutta. Se on edelleen monilla aloilla liian vähäistä. Eräs syy on vaikeus hankkia rahoitusta ulkomaisen tutkimusvuoden kustannuksiin, jotka perheellisellä tutkijalla voivat nousta 50–100 000 euroon. Kustannuksia erityisesti Yhdysvalloissa nostavat muutto, asuminen ja lasten koulunkäynti.

Monet säätiöt myöntävät tälläkin hetkellä apurahoja tohtoritutkijoille, mutta käytännössä lähtijät joutuvat lähettämään hakemuksia yhtäaikaan monille tahoille, esimerkiksi Suomen Akatemialle ja useille eri säätiölle. Säätiöiden yhteinen post doc -pooli on tarkoitettu helpottamaan tätä ongelmaa. Ulkomaille lähtevät tohtorit saavat poolista kerralla kaiken tarvitsemansa rahoituksen. Yhdeltä luukulta voidaan näin myöntää vuosittain arviolta 30–60 tuntuvaa apurahaa. Käytännössä hakemuksia ovat lähettäneet eniten lääketieteilijät, mutta pooli tulee kattamaan kaikki tieteenalat.